

3 juni 2020

Verslag van bevindingen 2019

Waterschap Vechtstromen

IBDO

Aanbiedingsbrief

Aan het algemeen bestuur van
Waterschap Vechtstromen
Postbus 5006
7600 GA ALMELO

Hengelo, 3 juni 2020

Kenmerk: 1021430/MZ/WP/TG/yh/1039

Geacht bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Waterschap Vechtstromen gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 20 januari 2020, ontvangt u hierbij ons verslag van bevindingen over boekjaar 2019. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de directie en het dagelijks bestuur van Waterschap Vechtstromen.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van Waterschap Vechtstromen bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'M' followed by a long horizontal stroke that loops back under the 'M'.

M. Zoetman - Kiers RA

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD ACCOUNTANTSCONTROLE

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING		AANDACHTSPUNTEN VOOR 2020		RESULTAAT 2019 € 3,3 MILJOEN VOORDELIG																																							
▶ De jaarrekening 2019 is getrouw en rechtmatig. ▶ Ongecorrigeerde controleverschillen blijven onder de goedkeuringstolerantie. ▶ De onzekerheden als gevolg van het Coronavirus zijn toereikend toegelicht. ▶ Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening. ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het Waterschapsbesluit wordt nageleefd. ▶ Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording.		Zoals vermeld in onze management letter constateren wij, evenals voorgaand jaar, dat de interne beheersing binnen Waterschap Vechtstromen van een ruim voldoende tot goed niveau is. Daarnaast is de samenwerking zowel tijdens de interim als tijdens de eindejaarscontrole constructief en plezierig verlopen. Wij zien aandachtspunten voor 2020 rondom: 1. Gevolgen Corona crisis; 2. Voortgang assetmanagement (inclusief mogelijk achterstallig onderhoud); 3. IT / Automatiseringsomgeving.		<table><tr><th>Programma</th><th>2019</th><th>GEWIJZIGDE BEGROTING</th><th>VERSCHIL</th></tr><tr><td>Watersysteem</td><td>(56,7)</td><td>(57,2)</td><td>0,5</td></tr><tr><td>Waterketen</td><td>(43,2)</td><td>(44,6)</td><td>1,4</td></tr><tr><td>Besturen en Organiseren</td><td>(25,1)</td><td>(26,8)</td><td>1,7</td></tr><tr><td>Totaal programma's</td><td>(125,0)</td><td>(128,6)</td><td>3,6</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Netto belastingen</td><td>123,4</td><td>123,7</td><td>(0,3)</td></tr><tr><td>Onttrekkingen aan reserves</td><td>4,9</td><td>4,9</td><td>0</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td>3,3</td><td>0</td><td>3,3</td></tr></table>				Programma	2019	GEWIJZIGDE BEGROTING	VERSCHIL	Watersysteem	(56,7)	(57,2)	0,5	Waterketen	(43,2)	(44,6)	1,4	Besturen en Organiseren	(25,1)	(26,8)	1,7	Totaal programma's	(125,0)	(128,6)	3,6					Netto belastingen	123,4	123,7	(0,3)	Onttrekkingen aan reserves	4,9	4,9	0	Resultaat	3,3	0	3,3
				Programma	2019	GEWIJZIGDE BEGROTING	VERSCHIL																																				
				Watersysteem	(56,7)	(57,2)	0,5																																				
				Waterketen	(43,2)	(44,6)	1,4																																				
				Besturen en Organiseren	(25,1)	(26,8)	1,7																																				
				Totaal programma's	(125,0)	(128,6)	3,6																																				
				Netto belastingen	123,4	123,7	(0,3)																																				
				Onttrekkingen aan reserves	4,9	4,9	0																																				
Resultaat	3,3	0	3,3																																								
FINANCIËLE POSITIE		BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN		TOELICHTING OP RESULTAAT 2019																																							
▶ Het weerstandsvermogen is lager dan begroot (van 1,25 naar 1,20), maar valt binnen het vastgestelde beleid van tussen de 1,0 en 1,4. ▶ De solvabiliteitsratio is de laatste jaren stabiel.		▶ Rechtsmatigheidsfout aanbestedingen in 2019 van € 0,1 miljoen (2018: € 0,5 miljoen). ▶ Onzekerheid ten aanzien van de omvang van de voorziening Persoonlijk opleidingsbudget binnen goedkeuringstolerantie. ▶ Geen sprake van projecten met kredietoverschrijdingen boven de rapporteringstolerantie.		▶ De werkelijke kosten per programma in 2019 wijken relatief veel af van de begroting na wijziging. ▶ De belangrijkste afwijkingen betreffen: • Goederen en diensten derden (diverse meevallers binnen verschillende exploitatiebudgetten) ad € 2,1 miljoen positief; • Vrijval van een deel van de voorziening Persoonsgebonden opleidingsbudget ad € 0,6 miljoen positief; • Hogere toegerekende uren aan investeringsprojecten dan begroot, ad € 0,6 miljoen positief. • Niet begrote toevoeging aan de voorziening voor pensioen/wachtgelden aan (voormalige) bestuurders ad € 0,7 miljoen negatief. • Nieuwe voorziening voor arbeidsongeschiktheid ad € 0,3 miljoen negatief.																																							
DASHBOARD		JAARREKENING		FINANCIËLE POSITIE		BEVINDINGEN		BIJLAGEN																																			

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 De jaarrekening is getrouw & rechtmatig
- 2.2 Coronavirus en de jaarrekening 2019
- 2.3 Top 3-aandachtspunten voor 2020

2.1 De jaarrekening is getrouw & rechtmatig

De jaarrekening
2019 is getrouw

Wij zijn voornemens om bij de jaarrekening 2019 van Waterschap Vechtstromen een goedkeurende controleverklaring af te geven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid.

Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording voor Waterschappen (BBVW).

Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang, die bovendien door het waterschap zijn gecorrigeerd. Deze zagen toe op presentatie binnen de balans (vorderingen en financiële vaste activa) en hadden geen impact op het resultaat en het vermogen. Daarnaast zagen deze toe op de juistheid van de niet uit de balans blijkende verplichtingen. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 137.200 rapporteren (10% van de materialiteit), alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Omvang voorziening Persoonlijk opleidingsbudget	0	700	Paragraaf 4.5
Totaal	0	700	

Wij hebben, voor zover dat mogelijk is, het dagelijks bestuur verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Het dagelijks bestuur heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het dagelijks bestuur bij de jaarrekening.

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening, is één controleverschil ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Deze ziet toe op onrechtmatige aanbestedingen (€ 0,1 mln), zie paragraaf 4.6.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. De goedkeuringstolerantie bedraagt € 1.372.000 voor fouten en € 4.116.000 voor onzekerheden.

De door ons gehanteerde materialiteit bij de planning en uitvoering van onze controle was € 1.372.000. De rapporteringstolerantie voor het rapporteren van fouten en onzekerheden is gesteld op 10% van de materialiteit. De gehanteerde materialiteit en rapporteringstolerantie sluiten aan op de door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol.

De baten en lasten als
ook de balansmutaties
in de jaarrekening
2019 zijn in
overeenstemming met
relevante wet- en
regelgeving tot stand
gekomen.

Coronavirus

De situatie en ontwikkelingen rond het Coronavirus veranderen per dag. De lange termijn impact op de maatschappij en economie zijn hoogst onzeker. Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van het Coronavirus op Waterschap Vechtstromen. Daarbij gaan wij uit van de aanwijzingen van onze beroepsorganisatie (NBA) die breed in de sector moeten worden toegepast. Hierover hebben wij overleg gevoerd met de organisatie en het Dagelijks Bestuur.

De uitbraak van het Coronavirus wordt gezien als een gebeurtenis na balansdatum, aangezien de uitbraak van dit virus pas in de loop van februari 2020 van wezenlijke omvang werd. Voor de jaarrekening 2019 houdt dit in dat, in lijn met de uitspraak van de Commissie BBV (d.d. 24 maart 2020) hieromtrent, een toelichting rondom (de impact van) het Coronavirus is opgenomen in de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Daar is tevens een beschrijving opgenomen van de belangrijkste risico's en onzekerheden die het waterschap signaleert. Het bestuur maakt daarbij de inschatting dat geen sprake is van een risico op de continuïteit van het waterschap.

Als onderdeel van onze controle werkzaamheden hebben wij de aanvaardbaarheid en toereikendheid van deze toelichting beoordeeld.

Coronavirus en onze controleverklaring

Op basis van onze controlestandaarden (NV COS 706) bestaat de mogelijkheid om de gebruikers van de jaarrekening middels een onverplicht toelichtende paragraaf in onze controleverklaring (ofwel een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden) te wijzen op informatie in de jaarrekening die relevant is voor het begrip van de gebruikers. Wij zijn voornemens om in de controleverklaring een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden op te nemen, omdat sprake is van een mogelijk negatieve effect op de financiële positie van het waterschap. Wij zullen in deze paragraaf benadrukken dat de lezer kennis moet nemen van de mogelijke gevolgen van de Coronacrisis voor Waterschap Vechtstromen en verwijzen daarbij naar bovengenoemde toelichtingen in de jaarrekening en het jaarverslag.

Zoals hierboven genoemd is het onduidelijk wat voor de langere termijn de gevolgen zijn van het Coronavirus. Wij onderhouden graag contact met u in de tussentijd.

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2019 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

1. Gevolgen Coronacrisis

Zoals in paragraaf 2.3. is beschreven is de impact van de Coronacrisis op de maatschappij en de economie op dit moment hoogst onzeker. Het is reëel dat deze crisis ook tot (negatieve) effecten voor Waterschap Vechtstromen zal leiden. In de eerste opzet (versie 1.1.) van de impactanalyse wordt geconcludeerd dat de mens voorop staat (waarbij er aandacht is voor het welzijn van medewerkers in relatie tot de gestelde ambities), projecten veelal gecontinueerd kunnen worden maar met vertragingen en daarbij behorende kosten, de ontwikkeling van digitale vaardigheden zijn vervroegd maar dat de financiële effecten op langere termijn nog onzeker zijn. Het is een goede zaak dat het waterschap een dergelijke analyse heeft opgesteld, het blijft zaak om de impact hiervan kritisch te blijven volgen.

2. Voortgang assetmanagement

Waterschap Vechtstromen heeft in 2018 en 2019 veel aandacht besteed aan de verdere uitwerking van assetmanagement. De eerste stap, het in beeld brengen van alle assets en het bepalen wat assetmanagement voor Vechtstromen kan betekenen, is in 2019 afgerond. Door het verder inrichten en ontwikkelen van assetmanagement binnen het waterschap zullen de keuzes tussen prestaties, risico's en kosten ten aanzien van de fysieke bedrijfsmiddelen (assets) beheersbaarder worden. Het verder ontwikkelen en implementeren van assetmanagement is opgenomen in het Bestuursakkoord, waarin het is weergegeven als een belangrijke stap in het professionele beheer van de infrastructuur. Vanaf 2020 wordt de samenhang tussen risicomanagement en assetmanagement verder uitgewerkt. Tot slot dient assetmanagement bij te dragen aan het op orde houden van beheer (inlopen van achterstanden). Wij onderschrijven het belang van het door blijven ontwikkelen van assetmanagement.

3. IT / Automatiseringsomgeving

In onze managementletter hebben wij u gemeld dat tijdens onze interimcontrole een verstoring in CODA heeft plaatsgevonden. Deze verstoring vond plaats door een upgrade naar een nieuwe versie (CODA 14). Wij hebben begrepen dat geen data verloren is gegaan. Wij benadrukken hier nogmaals het belang van wijzigingenbeheer.

Omdat nog aandachtspunten resteren in de IT General Controls (ITGC's) kunnen wij op onderdelen nog niet volledig steunen op de IT-omgeving. Dit heeft geleid tot enkele aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden in onze controle. De bevindingen zijn in een afzonderlijke rapportage gerapporteerd aan het management.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2019

3.2 Financiële positie

3.1 Resultaat 2019

Resultaat 2019
€ 3,3 miljoen voordelig
in 2019

Het resultaat van Waterschap Vechtstromen over het jaar 2019 bedraagt € 3,3 miljoen voordelig. In onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	Begroting 2019 (primitief)	Begroting 2019 (na wijziging)	Jaarrekening 2019	Vershil
Kosten	137.084	138.466	135.518	2.948
Toevoegingen aan voorzieningen	929	1.119	2.242	-1.123
Totale kosten	138.013	139.585	137.760	1.825
Opbrengsten	132.907	136.733	137.609	-876
Vrijval en onttrekkingen aan voorzieningen	0	256	888	-632
Totale opbrengsten	132.907	136.989	138.497	-1.508
Tussentijdse resultaatbestemming (eerdere besluiten)	- 5.106	- 2.596	- 2.595	1
Resultaat	0	0	3.332	3.332

Zoals uit bovenstaande opzet blijkt is de afwijking tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening 2019 relatief groot. Het resultaat 2019 wijkt ongeveer 2,4% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces.

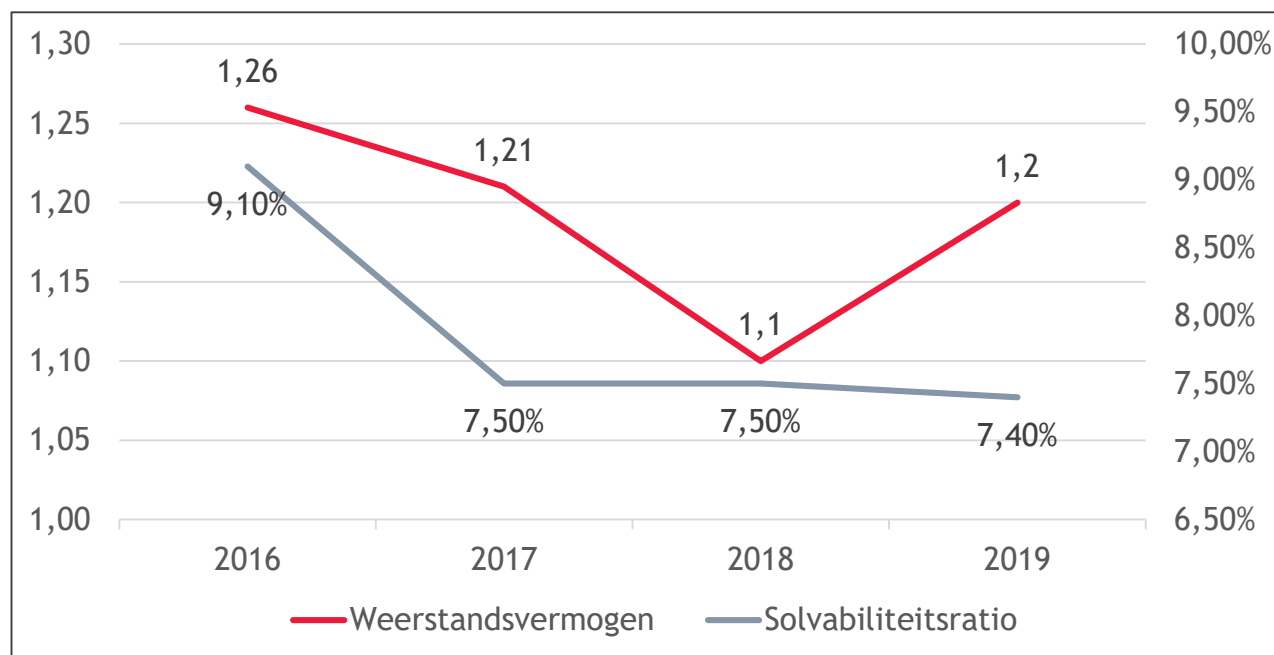
De belangrijkste verschillen tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening 2019 zijn hieronder kort toelicht:

- Minder gemaakte kosten voor goederen en diensten van derden. Deze meevallers betreffen lagere kosten voor advies, onderzoek en onderhoud. In totaal zorgt dit voor een meevaller van € 2,1 miljoen.
- In 2019 zijn minder personeelskosten gemaakt, wat wordt veroorzaakt door niet ingevulde vacatures. Voor een deel wordt dit tenietgedaan door de inhuur van medewerkers. Per saldo zorgt dit voor een meevaller van € 0,5 miljoen.
- Een niet begrote extra toevoeging aan de voorziening pensioen/wachtgeld voor (voormalige) bestuurders door de autonome tegenvaller op de voorziening bestuur door een lager gehanteerde rekenrente door APG. Daarnaast is in 2019 een nieuwe voorziening gevormd voor arbeidsongeschiktheid en WW-uitkeringen. In totaal zorgt dit voor een tegenvaller in de voorzieningen van € 1,1 miljoen.
- In de voorziening voor Persoonsgebonden opleidingsbudget is een deel vrijgefallen doordat in 2020 voor het laatst gebruik kan worden gemaakt van het opleidingsbudget. Dit zorgt voor een meevaller van € 0,6 miljoen.
- De toegerekende uren aan investeringsprojecten zijn hoger uitgevallen dan bij de begroting na wijziging was geraamd, waardoor een voordeel wordt behaald op de geactiveerde lasten. Uit de BVR bleek dat de geactiveerde uren achterliepen op de begroting, wat voor een groot deel werd veroorzaakt door achterstanden in het autoriseren en doorboeken van uren. Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de achterstanden weggewerkt. Per saldo resteert een voordeel.

Belangrijkste
afwijkingen in het
resultaat 2019

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. Wij besteden hier vanuit onze natuurlijke adviesfunctie aandacht aan, omdat de omvang en inschatting van het weerstandsvermogen van belang is voor de continuïteit en de toekomst van het waterschap.

Weerstandsvermogen
binnen de norm

Solvabiliteitsratio is
stabiel

Weerstandsvermogen past binnen het vastgestelde beleid

Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat daarbij de continuïteit in gevaar komt. Waterschap Vechtstromen heeft in de beleidsnotitie 'Reserves en voorzieningen, Vechtstromen' een norm gesteld op 1,0 tot maximaal 1,4. Het weerstandsvermogen van 1,2 in 2019 voldoet aan deze norm, maar is lager dan begroot (1,25). Ten opzichte van 2018 is het weerstandsvermogen toegenomen.

Solvabiliteit is stabiel

Vanuit onze natuurlijke adviesfunctie hebben wij ook aandacht besteed aan de solvabiliteitsratio. De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen. Hoe hoger het percentage is, des te beter is het waterschap in staat om haar verplichtingen op de lange termijn te voldoen. De solvabiliteitsratio van Waterschap Vechtstromen ad 7,4% laat de laatste jaren een stabiel beeld zien.

3.2 Financiële positie

EMU-saldo en Netto-schuld

EMU-saldo / ontwikkeling schuldpositie

Een belangrijk kengetal voor Waterschap Vechtstromen is de ontwikkeling van het EMU-saldo en de ontwikkeling van de netto-schuld. Het EMU-saldo geeft weer of een organisatie in een bepaald jaar een overschot of een tekort heeft op zijn uitgaven. Als de uitgaven in een bepaald jaar groter zijn dan de inkomsten, is in dat jaar sprake van een EMU-tekort en groeit in de regel de schuld.

Het EMU-saldo op basis van de jaarrekening 2019 van Waterschap Vechtstromen bedraagt een tekort van € 15,0 miljoen. In de begroting 2019 werd rekening gehouden met een tekort van € 23,1 miljoen. In de BVR is dit bijgesteld naar € 19,1 miljoen. De oorzaak ligt met name in een lagere realisatie van de voorgenomen investeringen (93% ten opzichte van de BVR) en het positieve rekeningresultaat.

De netto-schuld is de optelsom van de langlopende schulden en de vlottende passiva gesaldeerd met de vlottende activa. De netto-schuld bedraagt ultimo 2019 € 445,4 miljoen tegenover € 430,8 miljoen ultimo 2018. Dit betreft een toename van € 14,6 miljoen. In de begroting was rekening gehouden met een netto-schuld van € 460 miljoen (conform de afspraken uit de tussenevaluatie van het bestuursakkoord), het verschil wordt verklaard door het doorschuiven van geplande investeringen naar 2020.

4. Belangrijkste bevindingen

- 4.1 Waterschapsbelastingen
- 4.2 Schattingsposten
- 4.3 Waterschapsbesluit en WNT
- 4.4 Begrotingsrechtmatigheid
- 4.5 Controleverschillen

4.1 Waterschapsbelastingen

Belastingopbrengsten 2019

Steunen op
werkzaamheden van
accountant GBLT

Aanpassing in de
bepaling van nog op te
leggen aanslagen

De belastingopbrengsten in de jaarrekening

De belastingopbrengsten van Waterschap Vechtstromen bestaan uit de volgende netto- belastingopbrengsten voor watersysteem en waterzuivering. Hieronder volgt een cijfermatig beeld van de belastingopbrengsten in relatie tot de realisatie in 2018 en de gewijzigde begroting 2019.

ONDERDEEL (x1.000)	JAARREKENING 2019	BEGROTING NA WIJZIGING 2019	JAARREKENING 2018
Watersysteem	70.614	70.487	67.203
Kwijtschelding 2019	-1.893	-1.852	-1.687
Subtotaal	68.721	68.635	65.515
Zuivering	57.823	58.177	57.400
Kwijtschelding 2019	-2.439	-2.422	-2.439
Subtotaal	55.384	55.755	54.961
Totaal	124.105	124.390	120.476

De belastingtaken worden uitgevoerd door het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococencus - Tricijn (hierna: GBLT). In onze controle hebben wij gebruik gemaakt van de eindverantwoording van het GBLT met de controleverklaring zoals die door de accountant van het GBLT is afgegeven. Teneinde te waarborgen dat wij voor onze oordeelsvorming omtrent de jaarrekening van Waterschap Vechtstromen kunnen steunen op het oordeel van de accountant van het GBLT, hebben wij audit instructies verstrekt aan de accountant van het GBLT. Vanuit de accountant van het GBLT hebben wij een bevestiging van naleving van de audit instructies en een bevestiging van de onafhankelijkheid ten aanzien van Waterschap Vechtstromen ontvangen. Op basis van het verkregen controlememorandum vanuit de accountant van het GBLT hebben wij geconcludeerd dat wij kunnen steunen op de uitgevoerde werkzaamheden.

De waterschapsbelasting is € 285.000 lager (-0,2%) dan de begroting na wijziging. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar paragraaf 5.4 Waterschapsbelastingen in het jaarverslag.

Wij hebben van de accountant van het GBLT begrepen dat het GBLT gedurende 2019 een aanpassing heeft doorgevoerd in de bepaling van de nog op te leggen aanslagen voor de zuiveringsheffing van bedrijven. Voorheen werd de bepaling van de nog op te leggen aanslagen enkel bepaald op basis van reeds bekende bedrijven. In de nieuwe bepalingmethode maakt het GBLT gebruik van historische (definitieve) data en trendmatige ontwikkelingen om zo de verwachte toename in het aantal bekende bedrijven te bepalen. Deze nieuwe methode leidt tot een stijging in de nog op te leggen aanslagen, als gevolg van een hoger aantal bedrijven die nog aangeslagen moeten worden. Wij vragen uw aandacht om te blijven monitoren of het GBLT aanslagen blijft opleggen, zodat de aanslagen niet verjaren.

4.2 Schattingsposten

Inschaling schattingsposten

Schattingsposten Waterschap Vechtstromen

Inherent aan het opmaken van de jaarrekening, is het moeten maken van schattingen. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang, door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het management. Een goed inzicht in de jaarrekening vereist kennis van deze posten. Als onderdeel van de controle hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen beoordeeld. In het overzicht hieronder hebben wij enkel de van materieel zijnde schattingen opgenomen:

Post in de jaarrekening	Bedrag (x € 1.000)	Beoordeling huidig boekjaar	Toelichting schatting
Voorziening belastingdebiteuren	1.110		Deze voorziening is opgesteld op basis van de inschatting van GBLT. De voorziening is op basis van de ouderdom per post bepaald. Wij kunnen ons vinden in deze schatting en kwalificeren deze als neutraal.
Pensioen- en wachtgeldvoorziening (oud) bestuurders	5.049		Deze voorziening ziet toe op wachtgeld- en pensioenverplichtingen aan (oud)leden van het dagelijks bestuur. De voorziening is opgesteld door een externe partij aan de hand van actuariële berekeningen. Wij kunnen ons vinden in de gehanteerde parameters en kwalificeren deze als neutraal.
Reorganisatie/sociaal flankerend beleid	1.139		Deze voorziening ziet toe op uitstromend personeel binnen het waterschap. De voorziening is onderbouwd op persoonsniveau en gebaseerd op vastgestelde regelingen binnen het waterschap. Wij kunnen ons vinden in deze schatting en kwalificeren deze als neutraal.
Persoonsgebonden opleidingsbudget	1.000		Deze voorziening ziet toe op de cao-afspraken omtrent het persoonlijk ontwikkelbudget per medewerker. Dit ontwikkelbudget kan in 2020 voor het laatst worden gebruikt. Op basis van de resterende rechten per medewerker zou de voorziening maximaal € 1,5 miljoen bedragen. Het Waterschap heeft in 2019 € 0,5 miljoen vrij laten vallen. De reden hiervoor is dat in de afgelopen jaren fors minder aanspraak is gemaakt op deze regeling. In de afgelopen vier jaar is jaarlijks circa € 0,25 miljoen benut. Wij achten de inschatting van het waterschap dan ook conservatief. Wij hebben hier een nadere toelichting over opgenomen in paragraaf 4.5.
Afschrijvingspercentages materiële vaste activa	-		In boekjaar 2016 is de beleidsnota 'Beleidsnotitie activa' geactualiseerd en vastgesteld door het dagelijks bestuur. Wij kunnen ons vinden in deze afschrijvingssystematiek binnen het waterschap en kwalificeren deze als neutraal.

conservatief neutraal optimistisch

4.3 Waterschapsbesluit en WNT

BBVW wordt nageleefd

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBVW)

Wij hebben vastgesteld dat Waterschap Vechtstromen de wettelijke verslaggevingsregels (BBVW) heeft nageleefd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor waterschappen geldt dat de secretaris-directeur als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2019 niet meer bedragen dan € 194.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2019 van Waterschap Vechtstromen niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2019 van Waterschap Vechtstromen voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

4.4 Begrotingsrechtmatigheid

Geen overschrijdingen
op de programma's

Geen overschrijdingen
binnen de projecten

Werkzaamheden in het kader van begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2019, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd.

Het algemeen bestuur autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het dagelijks bestuur vast. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerd en gerapporteerd te worden aan het algemeen bestuur. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan het algemeen bestuur is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Deze overschrijdingen behoeven niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel, bijvoorbeeld indien de overschrijding geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten of overschrijdingen bij open-einde regelingen.

Uit de jaarrekening 2019 blijken geen overschrijdingen van de lasten op de programma's.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid hebben wij tevens de lastenoverschrijdingen op investeringskredieten beoordeeld om vast te stellen of de gerealiseerde uitgaven binnen de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting zijn gebleven. Uit deze analyse blijkt dat geen overschrijdingen bestaan binnen de projecten die groter zijn dan de rapporteringstolerantie.

In dit onderdeel van het verslag van bevindingen rapporteren wij over significante aangelegenheden die zich tijdens de controle hebben voorgedaan.

Voorziening Persoonsgebonden opleidingsbudget

Sinds 2016 heeft Waterschap Vechtstromen een voorziening voor Persoonsgebonden opleidingsbudget. Het persoonsgebonden opleidingsbudget maakt deel uit van de cao voor waterschappen. Dit budget is voor vijf jaar beschikbaar, waardoor de medewerkers van het waterschap in 2020 voor het laatst gebruik kunnen maken van dit budget.

Op basis van de resterende rechten per medewerker zou de voorziening per jaareinde € 1,5 miljoen bedragen. In de afgelopen jaren is jaarlijks circa € 0,25 miljoen aan persoonsgebonden opleidingsbudget uitgegeven uit deze voorziening. Het waterschap heeft € 0,5 miljoen van de voorziening laten vrijvallen, omdat een voorziening van € 1,0 miljoen in de ogen van het management meer recht doet aan wat in werkelijkheid nog door de medewerkers besteed kan worden.

Zoals beschreven in paragraaf 4.2 achten wij deze inschatting van de voorziening Persoonsgebonden opleidingsbudget conservatief. Op basis van de afgelopen jaren zou een voorziening benodigd zijn van circa € 0,25 miljoen. Het is aannemelijk dat de medewerkers van het waterschap in het laatste jaar het opleidingsbudget meer zullen benutten. De uitgaven in 2020 tot en met april bedragen circa € 0,1 miljoen. Op basis van een extrapolatie naar het gehele jaar zou de voorziening circa € 0,3 miljoen moeten bedragen. Op basis van deze aanname bedraagt de onzekerheid derhalve maximaal € 0,7 miljoen. Ons is door de directie aangegeven dat door onder andere de implementatie van Microsoft Office 365, de nieuwe omgevingswet alsmede verdere investeringen in de digitale transformatie Waterschap Vechtstromen maximaal inzet om het bestaande budget te benutten.

Projectnummers op ontvangen facturen

Vanuit onze controlewerkzaamheden hebben wij geconstateerd dat op ontvangen facturen ten aanzien van projecten in geen van de gevallen projectnummers staan.

Wij adviseren u om leveranciers te vragen om projectnummers te vermelden op facturen, zodat dit binnen het waterschap beter te administreren is. Ook zal daardoor de kans op verschuivingen van kosten tussen projecten afnemen.

4.6 Rechtmatigheid inkoop- en aanbesteding

Niet alle
aanbestedingen zijn
rechtmatig

Naleving Europese aanbestedingsregels

In het kader van de rechtmatigheidscontrole hebben wij de juiste toepassing de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde inkoopanalyse (met behulp van de in januari 2019 gepubliceerde SDO notitie “Uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van decentrale overheden”).

Het overleg in het SDO heeft onder meer geleid tot het maken van een ‘goodpractice’ voor de uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van waterschappen, gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Deze goodpractice-eis is in samenwerking met alle accountantskantoren tot stand gekomen (met behulp van aanbestedingsjuristen) en omvat naast controle technische informatie ook de belangrijkste aandachtsgebieden als gevolg van de complexe aanbestedingswetgeving. De notitie heeft geleid tot een aanscherping en verdere verduidelijking van de controle van Europese aanbesteding.

De organisatie heeft, evenals voorgaand jaar, een uitgebreide spendanalyse (of crediteurenanalyse) uitgevoerd op alle leveranciers c.q. CPV-codes met een inkoop groter dan € 50.000.

Middels aanvullende werkzaamheden is intern gecontroleerd of bij deze leveranciers sprake is van een aanbestedingsverplichting en zo ja, of dan ook daadwerkelijk de juiste aanbesteding heeft plaatsgevonden. Wij hebben middels onze werkzaamheden vastgesteld dat deze spendanalyse en interne controle toereikend is uitgevoerd.

Daarbij hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd en konden wij instemmen met de interne beoordeling van de wijze van aanbesteden. De totale rechtmatigheidsfout als gevolg hiervan bedraagt voor 2019 € 0,1 miljoen (2018: € 0,5 miljoen). Deze rechtmatigheidsfout ziet toe op een nieuw contract.

Bijlagen

A Onze controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van Waterschap Vechtstromen, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld zijn in overeenstemming met het Waterschapsbesluit (BBVW). Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 20 januari 2020 met kenmerk 'MZ/WP/TG/MA/1021430/2498'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door het algemeen bestuur vastgestelde toleranties gehanteerd. Het algemeen bestuur heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.372.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven 10% van de goedkeuringstolerantie rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording. Voor de WNT gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 20 januari 2020. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een combinatie van systeemgerichte en gegevensgerichte benadering, waarbij waar mogelijk gesteund wordt op de opzet, het bestaan en de werking van de aanwezige administratieve organisatie en de daarin opgenomen beheersingssystemen. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van Waterschap Vechtstromen. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- ▶ Management override;
- ▶ Ongeautoriseerde handelingen in IT systemen;
- ▶ Niet naleven van Europese aanbestedingsregels.

Strekking van de controle-verklaring

Aangezien de jaarrekening 2019 van Waterschap Vechtstromen aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controle-verklaring, 3 juni 2020, afgegeven bij deze jaarrekening, met een paragraaf ter benadrukking. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2019 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van Waterschap Vechtstromen zijn gebaseerd op de veronderstelling dat Waterschap Vechtstromen als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het dagelijks bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar, met inachtneming van de effecten van het coronavirus.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De grondslagen van de jaarrekening 2019 zijn aanvaardbaar

De jaarstukken 2019 van Waterschap Vechtstromen bestaan uit:

- ▶ Het jaarverslag 2019 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- ▶ De jaarrekening 2019 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole is de jaarrekening (de balans met toelichting en de staat van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van Waterschap Vechtstromen zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2019. In 2019 zijn geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van Waterschap Vechtstromen. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van Waterschap Vechtstromen en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur en de directie dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het dagelijks bestuur en de directie toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Geen aanwijzingen
voor materiële fraude

Geen materiële non-
compliance
geconstateerd

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de directie en het dagelijks bestuur. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn. Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze management letter 2019. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

bdo.nl